

ביאור בדרך אפשר

1 וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי ה' מְקַדְּשֶׁכֶם¹, וּמִבְּאֵר
 2 אֲדַמּוּר הַזֶּקֶן בְּלִקְוֵי תוֹרָה² במאמר חסידות דְּבוּר־הַמִּתְחִיל
 3 זָה², הַפּוֹתָה בַּפְּסוּק זֶה "וְנִקְדַּשְׁתִּי..." דְּוִנְקְדַּשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 4 (ציווי שלפי פנימיות הדברים משמעותו גילוי קדושתו? תִּבְרָךְ בְּתוֹךְ
 5 הַלֵּב³ של כל אחד ואחד דְּיִשְׂרָאֵל
 6 מבני ישראל) הוּא בְּאוֹפֶן
 7 דְּמִלְמֻטָּה לְמַעְלָה, הַהֲתַגְלוֹת שֶׁל
 8 הַקְּדוּשָׁה הַאֲלוּקִית כְּתוֹךְ הַלֵּב הַיְהוּדִי
 9 הֵיא תּוֹצֵאָה שֶׁל פְּעוּלַת הָאֵדָם
 10 וְהַתְּעוּרָוֹת שֶׁלוֹ הַתְּקַרְבָּ אֶל ה' שְׁהִיא
 11 הַפּוֹעֵלַת אֶת הַהֲתַגְלוֹת מִלְמַעְלָה, כִּךְ
 12 שֶׁהִדְבַּר הוּא בְּדֶרֶךְ מִלְמֻטָּה לְמַעְלָה, כִּי
 13 הַהֲתַחֲלָה הֵיא פְּעוּלַת הָאֵדָם מִלְמֻטָּה
 14 שְׁהִיא הַגּוֹרֵמַת אֶת הַהֲתְעוּרָוֹת
 15 וְהַהֲתַגְלוֹת מִלְמַעְלָה שְׁלָבָם שֶׁל
 16 יִשְׂרָאֵל בּוֹעֵר כְּרַשְׁפֵּי אֵשׁ
 17 לְיִפְלָל בְּקְדוּשְׁתוֹ וְיִבְרָךְ, הַלֵּב
 18 הַיְהוּדִי צִמָּא לְהִתְקַרֵּב לְאֲלוּקוֹת,
 19 וְהַצִּימָאן חוֹק וְגִדּוּל מֵאֵד כִּמוֹ אֵשׁ
 20 בּוֹעֵרַת וּרְצוּנוֹ שֶׁל הַיְהוּדִי הוּא לְהִיּוֹת
 21 נִכְלָל בְּאֲלוּקוֹת, הֵיינו שֶׁהֲרַצוֹן שֶׁלוֹ
 22 דְּרִבּוּק בְּאֲלוּקוֹת הוּא גַם אִם לֹשֶׁם כִּךְ
 23 עֵלְיוֹ לֹאבֵד אֶת הַמִּצִּיאוֹת הַאִישִׁית שֶׁלוֹ
 24 (וּבִלְשׁוֹן רַבְּנֵי הַזֶּקֶן בַּסֵּפֶר הַנְּתִיב, פֶּרֶק
 25 יט: "... נר ה' נשמת אדם, פירוש
 26 שִׁישְׂרָאֵל הַקְּרוּיִים אָדָם נִשְׁמַתָּם הֵיא
 27 לְמַשֵּׁל כְּאוֹר הַנֵּר שֶׁמִּתְנַעֵנַע תָּמִיד
 28 לְמַעְלָה בְּטַבְעוֹ מִפְּנֵי שְׁאוֹר הָאֵשׁ חֲפֵץ
 29 בְּטַבְעוֹ לִפְרֹד מֵהַפְּתִילָה וְלִידְבֹּק
 30 בְּשׁוּרְשׁוֹ לְמַעְלָה בִּיסוּד הָאֵשׁ הַכִּלְלִי...
 31 וְאִף שֶׁעַל יְדֵי זֶה יִכְבַּה וְלֹא יֵאִיר כְּלוֹם
 32 לְמַטָּה וְגַם לְמַעְלָה בְּשׁוּרְשׁוֹ, אִף-עַל-
 33 פִּיכֵן בִּכְךָ הוּא חֲפֵץ בְּטַבְעוֹ, כִּךְ נִשְׁמַת
 34 הָאָדָם ... חֲפִצָּה וְחֻזְקָה בְּטַבְעוֹ לִפְרֹד וְלִצְאָת מִן הַגּוֹף וְלִידְבֹּק בְּשִׂרְשָׁה
 35 וּמְקוּרָה בַּה' ... הַגֵּם שֶׁתְּהִיָּה אֵין וְאִפְסֵי וְתַבְטַל שֶׁם בְּמִצִּיאוֹת לְגַמְרֵי...")
 36 וְעַל-יְדֵי-זֶה כְּתוֹצֵאָה מֵהַצִּמָּאן מֵהַתְּעוּרָוֹת שֶׁל הָאָדָם מִלְמֻטָּה נִמְשָׁף
 37 אַחֲרֵי-כֵן אֲנִי הַנּוֹי מְקַדְּשֶׁכֶם, הַמְּשַׁכְּתָה וְהַתְּגַלּוֹת קְדוּשְׁתוֹ שֶׁל
 38 ה' יִתְבָּרַךְ אֶל תּוֹךְ לִיבּוֹ שֶׁל הָאָדָם מִלְמַעְלָה לְמַטָּה.

ביאור בדרך אפשר

39 וּבְזָה עֲצָמוֹ (בְּהַמְּשַׁכָּה הַהֲתַגְלוֹת שֶׁל קְדוּשַׁת ה' מִלְמַעְלָה
 40 לְמַטָּה) שְׁנֵי עֲנִינִים, הָאֶחָד - הַהֲמַשְׁכָּה עַל-יְדֵי תוֹרָה - וְהַשֵּׁנִי
 41 הַהֲמַשְׁכָּה עַל-יְדֵי מִצְוֹת⁴ שֶׁהֵם שְׁנֵי עֲנִינֵים שׁוֹנִים, כְּפִי שֶׁהוּלֵךְ וּמִבְּאֵר.
 42 דְּהַמְּשַׁכָּה שְׁעַל-יְדֵי תוֹרָה הֵיא הַתְּגַלּוֹת אֲלוּקוֹת בְּפְּנִימִיּוֹת
 43 הָעוֹלָמוֹת (בְּרוּחָנִיּוֹת), וּבְכַבְדִּי
 44 שְׁתִּהְיֶה הַהֲמַשְׁכָּה שֶׁל הַהֲתַגְלוֹת
 45 הַאֲלוּקִית בְּחִיצוֹנִיּוֹת הָעוֹלָמוֹת
 46 (בְּגִשְׁמִיּוֹת), הוּא עַל-יְדֵי
 47 מַעֲשֵׂה הַמִּצְוֹת⁵ שֶׁהוּא פְּעוּלָה
 48 גִּשְׁמִית שִׁישׁ לָהּ הַשְּׁפָעָה גַם בְּגִשְׁמִיּוֹת
 49 הָעוֹלָמוֹת.
 50 וְזֶהוּ מֵה שְׁאוּמְרִים ג' פְּעָמִים
 51 קְדוּשָׁה⁶, כִּי בְּהַמְשַׁכְתָּה וְהַתְּגַלּוֹת
 52 הַקְּדוּשָׁה יֵשׁ שְׁלוֹשָׁה עֲנִינִים שׁוֹנִים
 53 דְּקְדוּשַׁת הָא' הוּא הַעֲלָאָה
 54 מִלְמֻטָּה לְמַעְלָה, כְּאוֹר, הַפְּסוּק
 55 "וְנִקְדַּשְׁתִּי" מְדַבֵּר עַל הַתְּגַלּוֹת הַקְּדוּשָׁה
 56 הַאֲלוּקִית בְּאָדָם בְּדֶרֶךְ מִלְמֻטָּה לְמַעְלָה,
 57 הֵיינו הַתְּעוּרָוֹת מִצַּד הָאָדָם שֶׁגּוֹרֵמַת
 58 הַמְשַׁכָּה וְהַתְּגַלּוֹת מִלְמַעְלָה, וְדֶרֶךְ זֶה
 59 נִקְרָאת "הַעֲלָאָה" הֵיינו הַתְּקַרְבוֹת
 60 לְאֲלוּקוֹת כְּתוֹצֵאָה מִכֵּךְ שֶׁהָאָדָם מִצִּידוֹ
 61 מִתְּעַלָּה וְקְדוּשַׁת הַב' וְהַג' הֵם
 62 הַמְּשַׁכּוֹת שֶׁל הַתְּגַלּוֹת אֲלוּקִית בְּדֶרֶךְ
 63 הַפּוֹכָה, מִלְמַעְלָה לְמַטָּה, עַל-
 64 יְדֵי תוֹרָה וְעַל-יְדֵי מִצְוֹת⁵
 65 שֶׁהֵם, כְּאוֹר, שְׁתֵּי דְרִכִּים שׁוֹנוֹת
 66 לְפַעוּלַת אֶת הַהֲמַשְׁכָּה מִלְמַעְלָה לְמַטָּה -
 67 הַהֲמַשְׁכָּה עַל-יְדֵי תוֹרָה שֶׁמִּתְגַּלֶּית
 68 בְּפְּנִימִיּוֹת (רוּחָנִיּוֹת) הָעוֹלָמוֹת
 69 וְהַהֲמַשְׁכָּה שֶׁעַל יְדֵי מִצְוֹת שֶׁמִּתְגַּלֶּית
 70 בְּחִיצוֹנִיּוֹת (גִּשְׁמִיּוֹת).
 71 (ב) וּמִמְשִׁיךְ בִּלְקוֹטֵי תוֹרָה'
 72 בְּ(הַבִּיאוֹר לְ)הַמְּאָמֵר⁷, (לֵאחֲרֵי הַמְּאָמֵר עֲצָמוֹ, מוֹפִיעַ בִּלְקוֹטֵי תוֹרָה'
 73 'בִּיאוֹר' לְמֵאמֵר בְּדִבְרוּר־הַמִּתְחִיל "לֵאבֵר הַדְּבָרִים עַל פְּסוּק וְנִקְדַּשְׁתִּי", שֶׁם
 74 מְבוֹאֵר בְּאִרְיֻכּוֹת עֲנִין "קְדוּשָׁה, קְדוּשָׁה, קְדוּשָׁה" וְנִתְבָּאֵר) שְׁג' פְּעָמִים קְדוּשָׁה
 75 הֵם ג' מְדַרְגּוֹת. קְדוּשַׁת הָא' הוּא פְּתוּרָה כִּתְרָה עֲלִיּוֹן
 76 (שְׁלִמְעֵלָה מִחֻמְקָמָה שְׁהִיא רֵאשִׁית הַסְּפִירוֹת, כְּשֶׁם שֶׁהַכְּתָר נִתּוֹן מֵעַל

בס"ד. שבת פרשת אמור, י"ג אייר ה'תשכ"ה*

1 וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי ה' מְקַדְּשֶׁכֶם¹,
 2 וּמִבְּאֵר אֲדַמּוּר הַזֶּקֶן בְּלִקְוֵי תוֹרָה
 3 וְהַתְּגַלּוֹת מִלְמַעְלָה, כִּי
 4 יִשְׂרָאֵל (גִּילּוּי קְדוּשְׁתוֹ) תִּבְרָךְ בְּתוֹךְ הַלֵּב³
 5 דְּיִשְׂרָאֵל) הוּא בְּאוֹפֶן דְּמִלְמֻטָּה לְמַעְלָה, שְׁלָבָם
 6 שֶׁל יִשְׂרָאֵל בּוֹעֵר כְּרַשְׁפֵּי אֵשׁ לְיִפְלָל בְּקְדוּשְׁתוֹ
 7 יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִמְשָׁף אַחֲרֵי-כֵן אֲנִי הַנּוֹי
 8 מְקַדְּשֶׁכֶם, הַמְּשַׁכְּתָה קְדוּשְׁתוֹ יִתְבָּרַךְ מִלְמַעְלָה
 9 לְמַטָּה. וּבְזָה עֲצָמוֹ (בְּהַמְּשַׁכָּה מִלְמַעְלָה
 10 לְמַטָּה) שְׁנֵי עֲנִינִים, הַהֲמַשְׁכָּה עַל-יְדֵי תוֹרָה
 11 וְהַהֲמַשְׁכָּה עַל-יְדֵי מִצְוֹת⁴. דְּהַהֲמַשְׁכָּה שְׁעַל-יְדֵי
 12 תוֹרָה הֵיא בְּפְּנִימִיּוֹת הָעוֹלָמוֹת (בְּרוּחָנִיּוֹת),
 13 וּבְכַבְדִּי שְׁתִּהְיֶה הַהֲמַשְׁכָּה בְּחִיצוֹנִיּוֹת הָעוֹלָמוֹת
 14 (בְּגִשְׁמִיּוֹת), הוּא עַל-יְדֵי מַעֲשֵׂה הַמִּצְוֹת⁵. וְזֶהוּ
 15 מֵה שְׁאוּמְרִים ג' פְּעָמִים קְדוּשָׁה⁶, דְּקְדוּשַׁת הָא'
 16 הוּא הַעֲלָאָה מִלְמֻטָּה לְמַעְלָה, וְקְדוּשַׁת הַב' וְהַג'
 17 הֵם הַמְּשַׁכּוֹת מִלְמַעְלָה לְמַטָּה, עַל-יְדֵי תוֹרָה
 18 וְעַל-יְדֵי מִצְוֹת⁵.

19 (ב) וּמִמְשִׁיךְ בְּ(הַבִּיאוֹר לְ)הַמְּאָמֵר⁷, שְׁג'
 20 פְּעָמִים קְדוּשָׁה הֵם ג' מְדַרְגּוֹת.

(* יצא לאור בקונטרס י"ג אייר - תש"ו, "לקראת י"ג אייר, יום היארצייט של הו"ח וכו' הרב ישראל ארי' לייב, אחיו של - יבדל לחיים טובים - כ"ק אדמו"ר שליט"א, - לפני מלחה"ע האחרונה עלה לארץ הקודש. נסתלק ב"ג אייר ה'תשי"ב, בליווערפול, אנגלי, ומנ"כ בעיה"ק צפת תובכ"א* .. יום ג, יג אייר, שנת ה'תשי"ג. (1) פרשתנו כב, לב. (2) סעיף ט (לג, ב). (3) ראה לקו"ת שם סעיף ה (לב, ג) דתוך בני ישראל הוא נקודה הפנימית דהלב. (4) לקו"ת שם סוף סעיף ו (לב, ד). (5) לקו"ת שם סעיף ח (לג, א). ושם, ש"לכן הן ב' בחי' קדוש" (כדלקמן בפנים). (6) ישע"ו, ו. ג. (7) לג, סע"ב ואילך.

(* תולדותיו - ראה ספר "ימי מלך" ח"א (קה"ת תשמ"ט) ע' 68 ואילך [קובץ י"ג אייר ארבעים שנה (קה"ת, תשנ"ב). ת"מ - רשימת היומן ע' קמט].

שבת פרשת אמור, י"ג אייר, ה'תשכ"ה

ביאור בדרך אפשר

1 ראשו של האדם), קדוש הב' הוא פתח דזעיר-אנפין המידות של
 2 הספירות העליונות הנקראות "זעיר אנפין" (פנים זעירות) כי לעומת המוחין
 3 העליונים יש בהם מעט אור וחיות, וקדוש הג' הוא פתח דמלכות
 4 הספירה האחרונה מעשר הספירות. כלומר, "קדוש" שמשמעותו נעלה ונבדל
 5 הוא עניין הכתר שלמעלה מהספירות
 6 אלא שבכתר עצמו יש דרגות שונות –
 7 למעלה מספירות, בתור כתר למידות
 8 ובתור כתר למלכות ולכן נאמר שלוש
 9 פעמים "קדוש", כפי שהולך ומבאר.
 10 ויש לומר הביאור פנה על-פי
 11 הידוע⁸ בתורת החסידות שקדוש
 12 (בכלל באופן כללי, מבלי להיכנס
 13 לדרגות השונות שבדרב) קאי מכוון
 14 על 'אור הסובב', כמבואר
 15 בקבלה וחסידות שהאור האלוקי בא
 16 ועולם בשני אופנים הנקראים "אור
 17 הסובב כל עלמין" ו"אור הממלא כל
 18 עלמין". אור הסובב הוא התגלות האור
 19 האינסופי הבלתי מוגבל שמאיר על כל
 20 העולמות והנבראים בשוה, בדרך
 21 'מקיף', ונקרא 'סובב' על שם שמאיר
 22 על העולמות 'מלמעלה' מבלי
 23 להתלבש בתוכם, ואור ה'ממלא' הוא
 24 התגלות האור כפי שבא בגבול וצמצום
 25 בהתאמה לכל עולם ולכל נברא לפי
 26 ענינו ומתלבש בכל אחד מהם
 27 בפנימיות, ובדרך כלל "קדוש" מכוון
 28 ל"אור הסובב כל עלמין" שהוא
 29 קדוש ומובדל מהשתלשלות
 30 מהאור האלוקי ה"ממלא כל עלמין"
 31 שבא ויורד מדרגה לדרגה ב"סדר השתלשלות" שבו ההמשכה וההארה
 32 ממדרגה לדרגה היא בצורה הדרגתית כמו שלשלת שהטבעות שלה אחוזות
 33 זו בזו. ולכן עיקר הענין דקדוש במובן של "סובב" שקדוש ומובדל
 34 מהאור המדוד והמוגבל (קדוש הא') הוא פתח דמלכות
 35 מהחכמה (פי חכמה היא ראשית ההשתלשלות)⁹ ולכן היא
 36 הראשונה בעשר הספירות העליונות). וזה שגם פתח דזעיר-אנפין
 37 ופתח דמלכות נקראים בשם קדוש, והם, כאמור, הבחינה השנייה
 38 והשלישית ב"קדוש", ולכאורה לא מובן איך יתכן "קדוש" ו"כתר" שלמעלה
 39 מהשתלשלות (ולכן עיקרו למעלה מהחכמה) במידות ובספירות המלכות שהם
 40 דרגות שבתוך סדר ההשתלשלות? והביאור הוא פי השתלשלות

ביאור בדרך אפשר

41 הפתחים היא לא פהשתלשלות עלה ועלול, סיבה ותוצאה
 42 שהעלול הוא מהות אחר מהעילה, למשל, השכל הוא 'עילה'
 43 להתהוות המידות שבאות כתוצאה מהשכל, כי רגש נולד מתוך התבוננות
 44 שכלית, אבל אין דמיון בין מהות השכל למהות המדות, והמהות והתכונות
 45 ואופן הפעולה וההשפעה של השכל
 46 שונים לחלוטין מאלה של המידות
 47 אבל בין הכתרים שבכל עולם ובכל
 48 בחינה יש דמיון מהותי כי גם הכתרים
 49 שבתוך סדר השתלשלות לא מתהווים
 50 בסדר והדרגה פני-אם שכל
 51 הפתחים הם מהות אחר¹⁰,
 52 ולא רק כתר עליון שלמעלה מהחכמה
 53 הוא 'כתר' ונקרא 'קדוש' וגם
 54 לאחרי ירידת הפתח להיות
 55 פתח דזעיר-אנפין המידות או
 56 למלכות שהיא הדרגה האחרונה
 57 בסדר השתלשלות הספירות, הוא
 58 במהותו כמו שהיה קודם
 59 (פתח דמלכות מהחכמה)
 60 כלומר, ב'סדר השתלשלות' המסודר
 61 וההדרגתי כל דרגה וכל בחינה היא
 62 למטה מזו שמעליה כי היא באה
 63 ישירות ממנה (הבינה מהחכמה,
 64 הגבורה מהחסד, וכן בעולמות –
 65 בריאה מאצילות, יצירה מבריאה וכד')
 66 אבל לבחינת הכתר יש, כביכול, 'סדר'
 67 השתלשלות' מיוחד לה כמבואר
 68 בחסידות מספרי קבלה ש"השתלשלות
 69 הכתרים זה מזה" וכאילו נאמר שכתר
 70 דבריה משתלשל ובה ישירות מכתר
 71 דאצילות מבלי לעבור דרך הדרגות שביניהם ולכן אין להתפלג שגם כאשר
 72 הכתר מתגלה בתוך עשר הספירות בתור כתר דו"א וכתר דמלכות הוא עדיין
 73 נשאר 'קדוש' ונחשב 'מהות אחד' עם כתר עליון שלמעלה מהספירות.
 74 ויש לומר, דזה שמבאר בהמאמר שג' פעמים קדוש הם
 75 תלוקים במדרגתם היינו שכל פעם מתייחסת לדרגה אחרת בכתר
 76 (כאמור שקדוש הא' הוא הפתח דמלכות מהחכמה, וקדוש
 77 הב' והג' הם הפתח דזעיר-אנפין ודמלכות), הוא גם
 78 ביאור על החילוק באופןם בדרך שבה אותה בחינה מסוימת של כתר
 79 נמשכת ובאה לידי גילוי (שקדוש הא' הוא באופן דמלכות
 80 למעלה, באמצעות 'העלאה' שהיא התעוררות שמתחילה מצד האדם

וראה בארוכה שיחת ש"פ אחרי-קדושים, י"ג אייר ה'תשמ"ה [התוועדויות תשמ"ה ח"ג ע' 1942 ואילך] - ביאור בשמו של בעל היארצייט, והשייכות דשמו לפ' אחרי-קדושים. שיחת פסח שני ה'תשמ"ז [התוועדויות תשמ"ז ח"ג ע' 256 ואילך]. [ש"פ אחרי-קדושים ה'תנש"א (התוועדויות תנש"א ח"ג ע' 184 ואילך)]. (8. לקו"ת תזרע כב, ג. ובכ"מ. 9) שער היחוד והאמונה רפ"ט. ובכ"מ. 10) ראה המשך תער"ב ח"א פע"ט. ח"ב פש"מ. וראה לקו"ת קרח נב, ג. ובכ"מ.

ונקדשתי בתוך בני ישראל אני ה' מקדשכם

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

44 כמבואר בחסידות שזעיר אנפין היא הירידה הגדולה ביותר של האור האלוקי
 45 לעולמות והאור שירד לו"א דאצילות הוא הנמשך אחר כך להחיות את
 46 העולמות בריאה יצירה עשייה, כשהוא יורד ונמשך באמצעות מידת
 47 המלכות, וכיוון שמדובר בדרגה שהיא עדיין חלק מעולם האצילות הנעלה
 48 (עליו נאמר שעם היותו "עולם", בכל
 49 זאת הוא "אלוקות ממש")
 50 המְשַׁכְּתוֹ היא (רק) בפנימיות
 51 העולמות (על-ידי תורה) והוא
 52 איננו יורד מעבר לכך, וקדוש הג',
 53 שְׂיֻרְד לדרגה יותר נמוכה להיות
 54 כְּתָר לְמַלְכוּת שלמטה מהמידות
 55 של בחינת זעיר-אנפין (דְּמַלְכוּת)
 56 היא שְׂרֵשׁ הַנְּבִיאִים¹¹ כי ורכה
 57 עובר האור האלוקי מו"א להחיות את
 58 הנבראים), המְשַׁכְּתוֹ היא (גם)
 59 למטה יותר, לא רק בפנימיות העולמות
 60 אלא גם בחיצוניות העולמות
 61 (על-ידי מעשה המצוות),
 62 כמבואר לעיל.
 63 ג) ומְמַשֵּׁיךְ בְּ(הַבְּיָאוֹר
 64 לְ)הַמְּאָרָה¹², דיבור המתחיל
 65 "ונקדשתי" ב'לקוטי תורה' דְּזָהוּ מָה
 66 דְּאִיתָא מובא בַּמְדָּרָשׁ¹³ בְּעֵנֵן
 67 ג' פְּעָמִים קְדוֹשׁ), מְשַׁל לְבָנֵי
 68 מְדִינָה שְׁעָשׂוּ שְׁלֵשׁ עֶטְרוֹת
 69 כְּתוּרִים לְמַלְךְ, מָה עָשָׂה הַמְּלֶךְ,
 70 הַנִּיחַ בְּרָאשׁוֹ אַחַת וּשְׁתַּיִם
 71 בְּרָאשׁ בְּנֵיו, כֶּף בְּכָל יוֹם
 72 הָעֲלִיּוֹנִים המלאכים מְכַתְּרִים
 73 לְפָנָי הַקָּב"ה ומעטרים אותו
 74 כביכול באמירת 'שֵׁשׁ קְדוּשׁוֹת,
 75 מָה הַקָּב"ה עוֹשֶׂה, נוֹתֵן
 76 בְּרָאשׁוֹ אַחַת וּשְׁתַּיִם בְּרָאשֵׁן
 77 שֶׁל יִשְׂרָאֵל, הֲדָא הוּא
 78 דְּכַתְּיב¹⁴ זְהוּ שְׁכֹתוּב בְּתוֹרָה שְׁלוֹשָׁה
 79 בִּטְוִיִּים שֶׁל קְדוּשָׁה אֶחָד מֵהֶם
 80 מִתְּיָחֵס לְקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כִּי קְדוּשׁ
 81 אֲנִי, וּשְׁנַיִם נוֹסְפִים מִתְּיָחֵסִים לְבָנֵי
 82 יִשְׂרָאֵל וְהִתְקַדְּשָׁתֶם וְהִיָּיתֶם
 83 קְדוּשִׁים. הֵינּוּ דְ"כִי קְדוּשׁ אֲנִי" הקדושה האמורה על הקדוש-
 84 בְּרוּךְ-הוּא הוּא הָעֶטְרָה הַכְּתוּרָה שְׁנוֹתֵן בְּרָאשׁוֹ, וְהִתְקַדְּשָׁתֶם
 85 וְהִיָּיתֶם קְדוּשִׁים" הֵם שְׁתֵּי הָעֶטְרוֹת שְׁנוֹתֵן
 86 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּרָאשֵׁן שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

1 וְקְדוּשׁ הַב' וְהַג' הֵם בְּאוֹפֵן דְּמַלְמַעְלָה לְמַטָּה וְהַתְּגֻלוֹת שֶׁלֵּהֶם
 2 היא בדרך 'המשכה' שבאה מלמעלה למטה), כפי שהולך ומבאר מדוע
 3 הבחינה העליונה בכתר באה בדרך מלמטה למעלה ושתי הבחינות הנוספות
 4 באות בדרך מלמעלה למטה. דְּ[אוֹר] הַסּוֹכֵב כֵּל עֵלְמִין שְׁבַעֲסָם מֵהוֹתוֹ
 5 הוא למעלה מהעולמות והנבראים
 6 פְּתָר) עֲצָמוֹ, פִּינֵן שְׁהוּא 1 לְמַעְלָה, וְקְדוּשׁ הַב' וְהַג' הֵם בְּאוֹפֵן דְּמַלְמַעְלָה
 7 קְדוּשׁ וּמוֹבְדָל לְגַמְרֵי מִסְדֵּר 2 לְמַטָּה). דְּ[אוֹר] הַסּוֹכֵב (פְּתָר) עֲצָמוֹ, פִּינֵן שְׁהוּא
 8 הַשְּׁתַּלְשׁוּת שְׁבוֹ הָאוֹר הָאֱלוֹקִי יוֹרֵד 3 קְדוּשׁ וּמוֹבְדָל לְגַמְרֵי, הַגְּלִי שְׁלוֹ בְּאֶדָם הוּא
 9 בצורה הדרגתית ומהווה נבראים 4 בְּאוֹפֵן שְׁהוּא מְכִיר וּמְרַגֵּשׁ שְׁזָהוּ עֵנֵן שְׁמוֹפְלָא
 10 מוגדרים ומוגבלים, הַגְּלִי שְׁלוֹ 5 וּמוֹבְדָל מִמֶּנּוּ, וְלִכְּן הוּא מְשַׁתְּקָק לְצֵאת
 11 בְּאֶדָם הוּא בְּאוֹפֵן כּוֹה שְׁהוּא 6 מְמַצִּיאֹתוֹ וְלִפְלֵל בְּהַעֲנֵן הַמוֹפְלָא, וְכַאֲשֶׁר
 12 האדם מְכִיר וּמְרַגֵּשׁ שְׁזָהוּ האור 7 [אוֹר] הַסּוֹכֵב יוֹרֵד לְהִיּוֹת כְּתָר לְזַעִיר-אֲנַפִּין אוֹ
 13 האלוקי שמתגלה בו הוא עֵנֵן 8 לְמַלְכוּת, אֲזַּו הַגְּלִי שְׁלוֹ הוּא בְּאוֹפֵן שְׁנִמְשָׁךְ
 14 שְׁמוֹפְלָא וּמוֹבְדָל מִמֶּנּוּ וְנַעֲלָה 9 לְמַטָּה. וְעַל-דִּרְךָ-זֶה הוּא בְּנוֹגַע לְקְדוּשׁ הַב'
 15 ממנו לגמרי, וְלִכְּן הוּא האדם 10 וְהַג', שְׁהַחְלוֹק בְּאוֹפֵן הַמְשַׁכְּתָם הוּא מְפָנֵי שְׁהֵם
 16 מְשַׁתְּקָק לְצֵאת מְמַצִּיאֹתוֹ 11 חְלוּקִים בְּמִדְּרָגָתָם. דְּקְדוּשׁ הַב', פִּינֵן שְׁהִירִידָה
 12 שְׁלוֹ הוּא שְׁנַעֲשֶׂה כְּתָר לְזַעִיר-אֲנַפִּין (דְּזַעִיר-
 13 אֲנַפִּין הוּא סוֹף הָאֲצִילוֹת¹¹), הַמְשַׁכְּתוֹ היא (רק)
 14 בפנימיות העולמות (על-ידי תורה), וְקְדוּשׁ הַג',
 15 שְׂיֻרְד לְהִיּוֹת כְּתָר לְמַלְכוּת (דְּמַלְכוּת היא שְׂרֵשׁ
 16 הַנְּבִיאִים¹¹), הַמְשַׁכְּתוֹ היא (גם) בחיצוניות
 17 העולמות (על-ידי מעשה המצוות).
 18 ג) וּמְמַשֵּׁיךְ בְּ(הַבְּיָאוֹר לְ)הַמְּאָרָה¹², דְּזָהוּ מָה
 19 דְּאִיתָא בַּמְדָּרָשׁ¹³ בְּעֵנֵן ג'
 20 פְּעָמִים קְדוֹשׁ), מְשַׁל לְבָנֵי מְדִינָה שְׁעָשׂוּ שְׁלֵשׁ
 21 עֶטְרוֹת לְמַלְךְ, מָה עָשָׂה הַמְּלֶךְ, הַנִּיחַ בְּרָאשׁוֹ
 22 אַחַת וּשְׁתַּיִם בְּרָאשׁ בְּנֵיו, כֶּף בְּכָל יוֹם הָעֲלִיּוֹנִים
 23 מְכַתְּרִים לְפָנָי הַקָּב"ה שְׁלֵשׁ קְדוּשׁוֹת, מָה
 24 הַקָּב"ה עוֹשֶׂה, נוֹתֵן בְּרָאשׁוֹ אַחַת וּשְׁתַּיִם בְּרָאשֵׁן
 25 שֶׁל יִשְׂרָאֵל, הֲדָא הוּא דְּכַתְּיב¹⁴ כִּי קְדוּשׁ אֲנִי,
 26 וְהִתְקַדְּשָׁתֶם וְהִיָּיתֶם קְדוּשִׁים. הֵינּוּ דְ"כִי קְדוּשׁ
 27 אֲנִי" הוּא הָעֶטְרָה שְׁנוֹתֵן בְּרָאשׁוֹ, וְהִתְקַדְּשָׁתֶם
 28 וְהִיָּיתֶם קְדוּשִׁים" הֵם שְׁתֵּי הָעֶטְרוֹת שְׁנוֹתֵן
 29 בְּרָאשֵׁן שֶׁל יִשְׂרָאֵל. וְלְהַעִיר, דְּבַמְדָּרָשׁ שְׁלִפְפִּינּוּ
 30 בצורת המשכה והתגלות. כפי שהולך ומבאר.
 31 דְּקְדוּשׁ הַב', פִּינֵן שְׁהִירִידָה שְׁלוֹ היא ירידה מכתר שלמעלה
 32 מספירות הוא ירידה כוֹ שְׁנַעֲשֶׂה כְּתָר לְזַעִיר-אֲנַפִּין המידות
 33 שבעשר הספירות, כנ"ל (דְּזַעִיר-אֲנַפִּין הוּא סוֹף הָאֲצִילוֹת¹¹)

(11) תו"א תרומה פא, ב. המשך תרס"ו ס"ע רפד ואילך. ובכ"מ. (12) סעיף ו (לה, א ואילך). (13) ויק"ר פכ"ד, ח. (14) קדושים יט, ב. ז, ז.

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 וְלִהְיֶיר, דְּכַמְדַּרְשׁ רַבָּה שֶׁלְפָנֵינוּ הַנוֹסֵחַ הַמְצוֹי בִּידֵינוּ אֵיתָא מוֹבָא
 2 הֵדָא הוּא דְכְתִיב זֶהוּ שְׂכָתוֹב דְּבַר אֶל כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 3 קְדוּשִׁים תְּהִיּוּ וְהִתְקַדְּשֶׁתֶם וְהִיִּיתֶם קְדוּשִׁים, דְּלְכָאוּרָה מְזָה
 4 מְשַׁמַּע דְּשִׁתִּי הַעֲטוּת הַכְתָּרִים שְׁנוֹתָן הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּרֵאשֵׁן
 5 שֶׁל יִשְׂרָאֵל הֵם הָאֶחָד -
 6 "קְדוּשִׁים תְּהִיּוּ" (שְׁבַסְמִיכוֹת) 1
 7 "לִכִּי קְדוּשׁ אָנִי" (וְהַשְׁנִי -
 8 וְהִתְקַדְּשֶׁתֶם וְהִיִּיתֶם
 9 קְדוּשִׁים) 15 (שְׁנַחֲשָׁבִים שְׁנִיָּהּ
 10 "וְהִתְקַדְּשֶׁתֶם" וְהִיִּיתֶם קְדוּשִׁים"
 11 לַעֲטָרָה אֶחָד וְלֹא שְׁנֵי כְתָרִים
 12 שְׁנִים). אָבָל בְּלִקוּטֵי תוֹרָה'
 13 מְפָרֵשׁ, דְּשִׁתִּי הַעֲטוּת שְׁנוֹתָן
 14 בְּרֵאשֵׁן שֶׁל יִשְׂרָאֵל הֵם
 15 וְהִתְקַדְּשֶׁתֶם וְהִיִּיתֶם קְדוּשִׁים,
 16 שְׁלֵפִי הַמְדַרְשׁ נַחֲשָׁבִים לְכַתֵּר אֶחָד
 17 וְקְדוּשִׁים תְּהִיּוּ (שְׁבַסְמִיכוֹת
 18 "לִכִּי קְדוּשׁ אָנִי" לַמְרוֹת
 19 הַסְמִיכוֹת) אֵינָה נִמְנֵית
 20 בְּהַעֲטוּת בֵּין שְׁלוֹשֶׁת הַכְתָּרִים אֲלֵא
 21 שְׁלוֹשֶׁת הַכְתָּרִים הֵם: הַכְתֵּר שֶׁל
 22 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא - "כִּי קְדוּשׁ אָנִי"
 23 וְשְׁנֵי הַכְתָּרִים בְּרֵאשֵׁם שֶׁל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 24 - "וְהִתְקַדְּשֶׁתֶם", וְ"וְהִיִּיתֶם קְדוּשִׁים".
 25 (ד) וַיֵּשׁ לְבָאָר זֶה אֶת שְׁנֵי
 26 הָאוֹפְנִים בְּדַרְשׁוֹת הַפְּסוּקִים, הָאֶחָד לְפִי
 27 נוֹסֵחַ הַמְדַרְשׁ, וְהַשְׁנִי לְפִי הַמְבּוֹאֵר
 28 בְּלִקוּטֵי תוֹרָה', עַל-פִּי עֲנִיין נוֹסֵף
 29 מֵהַ דְּאִיתָא בְּמִדְרָשׁ שָׁם¹⁶,
 30 הַמוֹסֵף וּמְבִיא דְרֵשָׁה נוֹסֵפָה עַל פְּסוּק
 31 זֶה קְדוּשִׁים תְּהִיּוּ, יְכוֹל
 32 כְּמוֹנִי? הָאֵם הַכְּתוּב מִתְכוּוִּין לֹמַר
 33 שְׁעַל הַיְהוּדִי לְהִיטֵי קְדוּשׁ כְּמוֹ הַקְדוּשׁ-
 34 בְּרוּךְ-הוּא תְּלַמּוּד לֹמַר, הַפְּסוּק
 35 מִמְשִׁיךְ וְאוֹמֵר וּמִלְמַדְנוּ כִּי קְדוּשׁ
 36 אָנִי, קְדוּשִׁתִּי לְמַעְלָה
 37 מִקְדוּשֶׁתְּכֶם וְהָאֵם אֲכֵן לֹא מְסוּגֵל
 38 לְהַגִּיעַ לְקְדוּשְׁתוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְכַתֵּב עַל דְּבַרֵּי הַמְדַרְשׁ הַלְלוּ,
 39 אֲדַמְרֵי ה'צִמְח צֶדֶק' (בְּ'אוֹר הַתּוֹרָה' רִישׁ רֵאשׁ וְהַתְּחַלַּת פְּרִשְׁת
 40 קְדוּשִׁים) 17 שְׁזָה תְּמוּנָה דְרֵשׁת חֲכָמֵינוּ ז"ל זו תְּמוּנָה. וְהַפְּנִיָּה בְּזָה
 41 דְּבַרְבֵּי הַצִּמְח-צֶדֶק (בְּפִשְׁטוֹת) הִיא, שֶׁהַתְּמִיחָה הִיא כִּי אֵיף שְׁיִיךְ
 42 אֶפִּילוֹ קְסֵלְקָא דְעֵתָא אֵיךְ יִתְכֵן אֶפִּילוֹ לְהַעֲלוֹת עַל הַרְעַת שְׁיִשְׂרָאֵל

1 יְהִי קְדוּשִׁים "כְּמוֹנִי" בְּדַרְגַּת הַקְדוּשָׁה שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכִי נִיתָן
 2 לְהִידְמוּת וְלַהֲשִׁיבוֹת לְקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִמָּה יֵשׁ צוֹרֵךְ בְּפְסוּק וּבְלִמּוּד מִיּוֹחַד
 3 לֹמַר שְׁקְדוּשַׁת הָאָדָם הִיא פְחוּת מִקְדוּשְׁתוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִכֵּן אוֹמֵר
 4 ה'צִמְח צֶדֶק' שֶׁהַדְּבַר תְּמוּנָה.
 5 וּבְלִקוּטֵי תוֹרָה' פְּרִשְׁת
 6 נְצִיבִים¹⁸ מְבּוֹאֵר, בְּפִירוּשׁ מֵאֵמֵר
 7 חֲכָמֵינוּ ז"ל זֶה הוּא דְ"קְדוּשֶׁתְּכֶם"
 8 קְדוּשַׁתְּם שֶׁל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵינן לָה
 9 דְמִיּוֹן לְקְדוּשְׁתוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 10 הִיא הַקְדוּשָׁה הַעֲלִיּוּנָה
 11 שְׁנַמְשָׁכֵת מִלְמַעְלָה לְמַטָּה וּבֵאֵה
 12 לִידֵי גִילּוֹי עַל-יְדֵי אֲתַעְרוּתָא
 13 דְלִתְמָא הַתְעוּרוֹת מִלְמַטָּה, מִצַּד
 14 הָאָדָם דְמַעֲשָׂה הַמְצוּת שֶׁהִיא
 15 קְדוּשָׁה בְּמִידָה מְגוּבְלָת, כִּיּוֹן שְׁמַעֲשִׂי
 16 שֶׁל הָאָדָם, שֶׁהֵם הַמְעוּרָרִים וּמְמַשִּׁיכִים
 17 אֶת הַקְדוּשָׁה הַזֶּה, הֵם מְגוּבְלִים,
 18 "וְקְדוּשִׁתִּי שְׁלֹמְעֵלָה
 19 מִקְדוּשֶׁתְּכֶם" הַקְדוּשָׁה שֶׁל
 20 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵינן לָה דְמִיּוֹן
 21 לְמַעֲשֵׂה הָאָדָם הִיא קְדוּשָׁה
 22 אֲלוּקִית נְעִלִית בְּיֹתֵר שְׁאֵינן
 23 אֲתַעְרוּתָא דְלִתְמָא דְמַעֲשָׂה
 24 הַמְצוּת מַגְעַת שָׁם, לְמַעֲשִׂי שֶׁל
 25 הָאָדָם בְּקִיּוּם הַמְצוּת בְּדֶרֶךְ 'אֲתַעְרוּתָא
 26 דְלִתְמָא' אֵינן כּוֹחַ לְעוֹרֵר אֶת הַמְשַׁכֵּת
 27 הַקְדוּשָׁה הַנְּעִלִית הוּוּ וְנִמְשָׁכֵת
 28 דּוּקָא עַל-יְדֵי הַתְּשׁוּבָה שֶׁהִיא
 29 עֲבוּדָה נְעִלִית יוֹתֵר מִהַעֲבוּדָה הַרְגִילָה
 30 שֶׁל קִיּוּם הַמְצוּת. וְזֶהוּ הַטַּעַם הַפְּנִימִי
 31 לְכֵן מֵהַ שְׁפַעֲלֵי-תְשׁוּבָה שֶׁבַעֲבַר
 32 הִיוּ רְחוּקִים וְהִתְקַרְבוּ לְאֲלוּקוֹת הֵם
 33 לְמַעְלָה וְנִמְצְאִים בְּדַרְגָּה יוֹתֵר גְּבוּהָה
 34 מִצַּדִּיקִים גְּמוּרִים¹⁹ שְׁמַעוּלָם לֹא
 35 הִתְרַחֲקוּ, כִּי עַל-יְדֵי הַתְּשׁוּבָה
 36 הֵם בְּעֵלֵי הַתְּשׁוּבָה מְמַשִּׁיכִים
 37 מִבְּחִינַת קְדוּשִׁתִּי שְׁלֹמְעֵלָה
 38 מִקְדוּשֶׁתְּכֶם, שֶׁהִיא דְרַגָּה שְׁלֵא נִיתָן לְהַמְשִׁיךְ וּלְגַלּוֹת עַל יְדֵי מַעֲשֵׂה
 39 הַמְצוּת אֲלֵא רַק בְּכּוֹחַ עֲבוּדַת הַתְּשׁוּבָה כְּמִבּוֹאֵר בְּלִקוּטֵי תוֹרָה' שָׁם
 40 שְׁעַל יְדֵי עֲבוּדַת הַתְּשׁוּבָה מְגַלִּים וּמְמַשִּׁיכִים אוֹר אֲלוּקִי מִמְקוֹר וְשׁוֹרֵשׁ נְעִלָה
 41 כּוֹחַ שְׁבַדְרֵךְ כֻּלָּל 'אֲתַעְרוּתָא דְלִתְמָא' מִצַּד הָאָדָם (מַעֲשֵׂה הַמְצוּת) לֹא מְסוּגֵל
 42 לְהַגִּיעַ לְשֵׁם.

(15) וכ"מ בסה"מ עזר"ת ע' קצד. ה'תש"ח ע' 201. (16) ויק"ר שם, ט. 17) ע' קה. (18) נא, ג. (19) ראה ברכות לר, ב. רמב"ם הלי' תשובה פ"ז ה"ד.

ונקדשתי בתוך בני ישראל אני ה' מקדשכם

ביאור בדרך אפשר

42 כמובא לעיל, שְׁאֶפִּילוּ קִסְלָא-דְעֵתָא שְׁיֵהִיו "כְּמוֹנִי" הוּא
 43 תְּמוּנָה, שאפילו מחשבה שמעלה על הדעת שבני ישראל, נבראים, יהיו
 44 קדושים בדרגת הקדושה של הבורא היא תמונה וּבְלִקְוֵי תוֹרָה'
 45 אֵיתָא (גם לְהַמְסַקְנָא לא רק בתור אפשרות שניתן להעלות על הדעת),
 46 שְׁעַל-יְדֵי הַתְּשׁוּבָה מְמַשְׁיכִים
 47 הַקְּדוּשָׁה ד'קְדוּשׁ אַנְי", היינו
 48 שיש סוג של עבודה בעבודת האדם
 49 שכן ביכולתו להמשיך ולגלות
 50 דְלְכַאוּרָה הֵם סְכָרוֹת הַפּוֹכוֹת
 51 לחלוטין ואיך תיחנן כזו מחלוקת מן
 52 הקצה אל הקצה?
 53 וַיֵּשׁ לֹמֵר הַבִּיאור בְּזֵה,
 54 שבעצם אין כאן מחלוקת אלא דְמָה
 55 שְׁכַתְּב ה'צִמַח צְדָק' שְׁזָה
 56 תְּמוּנָה, הַכּוֹנֵה בְּזֵה הִיא,
 57 שְׁאִין לְזֵה מְקוּם בְּשִׁכְל
 58 האנושי, ולא זו בלבד אלא שאין לזה
 59 מקום בשכל האנושי שאין לזה מקום
 60 גַם לֹא בְּחֻמְהָ שְׁלִמְעֵלָה
 61 החכמה האלוקית העליונה. דְכִינֹן
 62 שְׁעַל-פִּי סֵדֵר הַהִשְׁתַּלְשְׁלוֹת
 63 [שְׁנֹקְבַע כְּפִי שְׁזֹרָה חֻמְתּוֹ
 64 יְתַבְרַךְ והוא מתנהל כמתחייב
 65 מהחכמה האלוקית העליונה]
 66 'נְבָרָא' הוּא בְּאִין-עֲרוּף
 67 לְבוּרָא, ואין כל מקום לדמיון
 68 והשוואה בין נברא ובורא, לכן כל עוד
 69 הדברים מתנהלים על פי השכל
 70 והחכמה אִין שְׁיָף אֶפִּילוּ
 71 קִסְלָא-דְעֵתָא לא יתכן אפילו
 72 להעלות על הדעת (ובודאי שאין
 73 מקום למסקנה כזו) שְׁיֵהִיו
 74 "כְּמוֹנִי" ולומר שבני ישראל יכולים
 75 להיות קדושים בקדושה דומה
 76 לקדושתו של הקדוש-ברוך-הוא. אֶבְל
 77 לְגַבִּי עֲצָמוֹת אור-אִין-סוּף
 78 שלמעלה מעלה מבחינת החכמה והמוחין אִין שְׁיָף שׁוּם גְּדָרִים, דְמִי
 79 יֹאמֵר לוֹ מַה תַּעֲשֶׂה²¹ והקדוש-ברוך-הוא בעצמו לא נתון בשום
 80 הגדרות. וְכִינֹן שְׁעַל-יְדֵי הַתְּשׁוּבָה מְגִיעִים 'נוגעים' בְּעֲצָמוֹת
 81 אור-אִין-סוּף שְׁלִמְעֵלָה מְחַכְמָה [כְּפִדוּעַ מאמר חכמינו ז"ל
 82 במדרש בְּעֲנַן שְׁאֵלוּ מַה תְּהִיָה הַתְּקֵנָה שֶׁל מִי שֶׁחָטָא לְתוֹרָה כּוּ'

ביאור בדרך אפשר

1 וְלְכַאוּרָה צְרִיף לֹמֵר, דְהַמְעֵלָה וְהִיתְרוֹן שְׁבִבְעֵלִי-תְשׁוּבָה עַל
 2 צְדִיקִים גְּמוּרִים, לגבי הדרגה שממנה נשפעת ומשכת הקדושה אֶף
 3 שְׁגַם בְּצִדִיקִים יִשְׁנָה הַעֲבוּדָה דְג' פְּעָמִים קְדוּשׁ, וְקְדוּשׁ
 4 הָא' הוּא קְדוּשׁ אַנְי (קְדוּשְׁתִּי שְׁלִמְעֵלָה מְקוּדְשִׁתְּכֶם), ואם
 5 כן לכאורה גם עבודת הצדיקים
 6 ממשיכה התגלות מקדושתו של
 7 הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, ולמה
 8 אומרים שהדבר הוא רק בכוחם של
 9 בעלי תשובה? אלא הביאור הוּא,
 10 שְׁהַגְלוֹי דְקְדוּשׁ הָא'
 11 בְּצִדִיקִים הוּא אִמְנַם הַמִּשְׁכָּה
 12 והתגלות מקדושתו של הקדוש-ברוך-
 13 הוּא בְּאִוְפֹן דְהַעֲלָאָה לְמַעְלָה,
 14 כמבואר לעיל לגבי אופן המשכת
 15 הכתר שלמעלה מהספירות שהיא
 16 בהתעוררות מלמטה למעלה בדרך
 17 העלאה, היינו שְׁמַשְׁתַּוְקִים
 18 הצדיקים שעובדים את ה' בדרך זו
 19 לְצֵאת מְמַצִּיאֹתָם לְצֵאת מְגִדְרִי
 20 מְצִיאֹתָם, ומוכנים לוותר על כל
 21 המציאות שלהם וְלִיפְלֹל
 22 בְּקְדוּשְׁתּוֹ יְתַבְרַךְ כהתחללות נר
 23 באבוקה (וְזֵה שְׁנֹמְשָׁף לְהֵם
 24 כְּמוֹ שְׁהֵם לְמַטָּה, מבלי לצאת
 25 מְגִדְרִי מְצִיאֹתָם, הוּא רַק קְדוּשׁ
 26 הַב' וְהַג' הכתר של המידות והכתר
 27 של ספירת המלכות שגם הם כתרם
 28 שקשורים באור אִין-סוּף, אבל הדבר
 29 הוא כפי שנמשכו לתוך הגדרים
 30 וההגבלות, כמבואר (לעיל),
 31 וּבְכַבְעֵלִי-תְשׁוּבָה, גַם קְדוּשׁ
 32 הָא' המשכת הכתר שלמעלה
 33 מהספירות שהוא ענין קדושתו של
 34 הקדוש-ברוך-הוא שאין לה דמיון
 35 ל"קדושתכם" הוּא בְּאִוְפֹן
 36 דְהַמְשִׁכָה לְמַטָּה באופן שהדבר
 37 בכלל לא תלוי בעבודת האדם.
 38 וְצְרִיף לְהַבִּין, אִיף אֶפְשָׁר כִּיצַד יִתְכַן שְׁתּוּמְשָׁף הַקְּדוּשָׁה
 39 ד'קְדוּשׁ אַנְי לְמַטָּה²⁰ והרי זו קדושתו של הקדוש-ברוך-הוא
 40 שלמעלה מהנבראים ו'קדוש' ומוברל מהם לגמרי?
 41 וְכִיּוֹתֵר אִינוּ מוּבָן, דְב'אֹר הַתּוֹרָה' לאדמו"ר הצמח-צדק אֵיתָא,

(20) ולהעיר, שבלקו"ת נציבים כדוגמא נעלית יותר מבלקו"ת בפרשתנו. דבלקו"ת בפרשתנו שקדוש הא' הוא כתר (דבפשוטו הוא אריך), ובלקו"ת נציבים (נב, ג) שקדושתכם שנמשך ע"י המצוות הוא אריך, וקדושתו שלמעלה מקדושתכם הוא עתיק. ואעפ"כ מבואר שם שגם קדושתו נמשכת למטה. (21) ע"פ לשון הכתוב - איוב ט, יב.

שבת פרשת אמור, י"ג אייר, ה'תשכ"ה

ביאור בדרך אפשר

1 והמענה היה שאין לו תקנה שאלו להקב"ה כו' אמר יעשה
 2 תשובה ויתפטר לו²², דהמענה יעשה תשובה כו' בא דוקא
 3 מהקב"ה שלמעלה מחכמה דתורה שמבחינתה אין לחוטא
 4 לתקנה], לכן על-ידי התשובה, "יכול כמוני" והאדם יכול להגיע
 5 לקדושה ברמה כזאת שברוך כלל אכן
 6 לא יתכן להעלות על הדעת שהיא
 7 קדושה שנברא מסוגל להגיע אליה,
 8 ונמצא שלמעשה דברי הצמח-צדק
 9 שעצם הסברא של קדושה "כמוני" היא
 10 דבר תמוה לא סותרים לדברי אדמו"ר
 11 הזקן שבעבודת התשובה הדבר כן
 12 אפשרי כי אמנם לפי השכל הרבר
 13 תמוה אבל בכוחה של עבודת התשובה
 14 לפעול ולהמשיך גם את מה שלמעלה
 15 מהשכל.
 16 ועל-פי-זה ימתק ויובן יותר דבר
 17 נוסף שלכאורה דורש ביאור מה
 18 שמפשוטות לשון הכתוב
 19 קדושים תהיו פי קדוש אני
 20 (ולפי פשוטו פירוש הפסוק הוא
 21 ש"קדוש אני" הוא הטעם
 22 וההסברה על "קדושים
 23 תהיו" כלומר שהציווי לבני ישראל
 24 "קדושים תהיו" נובע מכך שהקדוש-
 25 ברוך-הוא קדוש) וזוהו משמע
 26 שהציווי "קדושים תהיו" הוא
 27 שקדושתם של ישראל צריכה
 28 להיות בדומה לקדושתו
 29 יתברר, ולכאורה איך זה יתכן והרי
 30 כאמור הפער בין בורא ונברא הוא
 31 באין-ערוך וולא כל דמיון והשוואה,
 32 אבל לפי האמור לעיל הדבר מובן פי
 33 על-ידי עבודת התשובה
 34 מגיעים לקדושה זו ואכן יש
 35 בכוחו של יהודי להגיע לקדושה
 36 הרומה לקדושתו של הקדוש-ברוך-
 37 הוא בעצמו (כביכול). ולהעיר
 38 מהפירוש²³ ב"יכול כמוני" -
 39 אשר בנוסף למשמעות הפשוטה של
 40 דברי המדרש "כול כמוני" בתמיהה, יש גם פירוש חסידי, "יכול כמוני"
 41 בניהוּתא היינו שאכן יש בכוחו של יהודי להגיע לקדושה שתהיה דומה
 42 לקדושה העליונה.

ביאור בדרך אפשר

43 (ה) ויש לומר, דשני הבאורים האמורים לעיל בנוגע להפסוקים
 44 שבהם נרמזות שתי העטרות שנתן בראש בניו (אם נכלל
 45 בזה גם הפסוק קדושים תהיו כפי שמשמע מהמדרש שלפנינו או
 46 שפסוק זה לא נמנה בין שני הכתרים הללו, כפי שמבואר ב'לקוטי תורה')
 47 ושני הפירושים ב"יכול
 48 כמוני" (האם הכוונה בתמיהה או
 49 בניחותא), תלויים זה בזה.
 50 דלהפירוש לפי הפירוש ש"יכול
 51 כמוני" הוא בלשון תמיהה
 52 והמדרש בא לומר שהאדם לא יכול
 53 להיות קדוש בקדושתו של הקדוש-
 54 ברוך-הוא — הקדושה
 55 ד"קדושים תהיו" נכללת
 56 בקדושתכם שלמטה
 57 מקדושתו, כי פירוש זה מדרגיש את
 58 הפער וריחוק הערך הגדול בין
 59 "קדושתכם" של בני ישראל
 60 ל"קדושתו" של הקדוש-ברוך-הוא
 61 ולכן "קדושים תהיו" הוא
 62 בכלל העטרות והוא אחד משני
 63 הכתרים שנתן בראש בניו,
 64 ולהפירוש אבל לפי הפירוש
 65 "יכול כמוני" בניהוּתא
 66 המדרגיש שכן יכול להיות דמיון בין
 67 הקדושה של הנברא לקדושה של
 68 הבורא (כי באמצעות עבודת התשובה
 69 עבודת האדם מגעת ו'נוגעת' עד
 70 עצמותו של הקדוש-ברוך-הוא) —
 71 הקדושה ד"קדושים תהיו"
 72 היא הקדושה ד"קדוש אני"
 73 (שהיא העטרה שנטל
 74 לעצמו) ושניהם שייכים לאותה
 75 בחינה עליונה בכתר, ושתי
 76 העטרות שנתן בראש בניו
 77 הם "והתקדשתם והייתם
 78 קדושים" שהם שתי בחינות יותר
 79 נמוכות בכתר (כמבואר לעיל
 80 בפרטיות).
 81 ומה שקתוב במדרש
 82 שהקדושה ד"קדוש אני" היא העטרה שנטל לעצמו, אף
 83 שגם קדושה זו נמשכת לישראל, ואם כן לכאורה איך אפשר לומר
 84 שלפי אחד הפירושים הקדושה של "קדוש אני" והקדושה של בני ישראל

(22) יל"ש תהלים רמז תשב. ועוד. וראה ד"ה שובה ישראל תרכ"ט (סה"מ תרכ"ט ע' שלח ואילך). ד"ה טוב וישר תרס"ד (סה"מ תרס"ד ע' רעא ואילך [בהוצאת תשנ"ד - ע' קא ואילך]). ד"ה ביוהשמע"צ תער"ב (סה"מ תער"ב-תערע"ו ע' לב). ועוד. (23) מאור עינים עה"פ (מז, ב).

ונקדשתי בתוך בני ישראל אני ה' מקדשכם

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

42 וְלִיפְלֹל בְּקֹדֶשׁ שׁוֹהֵי עֲבוֹדַת הַצְּדִיקִים), הוּא, כִּי בְּפָרְשַׁת אֲתֶם
 43 נִצְבִּים הַיּוֹם, שְׁקוֹרִין בְּקִרְיַת הַתּוֹרָה קוֹדֶם רֹאשׁ-הַשָּׁנָה²⁵,
 44 הוּא זְמַן הַתְּשׁוּבָה וְלֹכֵן בְּמֵאמְרֵים שֶׁל פֶּרֶשׁת נִיצְבִים מְדוּבָר עַל הַמַּעֲלָה
 45 הַמִּיּוֹחֶדֶת שֶׁאֲפֶשֶׁר לַהֲגִיעַ אֵלָיָה דּוּקָא עַל יַדִּי עֲבוֹדַת הַתְּשׁוּבָה. וּבִפְרָט לְפִי
 46 הַמְּבֹאֵר בְּלִקְוֵי תוֹרָה²⁶
 47 שֶׁהַתְּשׁוּבָה דְּאַתֶּם נִצְבִּים
 48 הַיּוֹם כּוֹלְכֶם לְפָנַי הַיְיָ גו' הַתּוֹכֵן הַפְּנִימִי שֶׁל עֲבוֹדַת הַתְּשׁוּבָה הוּוּ
 49 הוּא שְׁכַל הַנְּשֻׁמוֹת שֶׁל כָּל בְּנֵי
 50 יִשְׂרָאֵל ("כּוֹלְכֶם") מִתְּעַלּוֹת
 51 לְמַעְלָה בְּמִקּוֹר חוּצְבֶם הַשְּׂרוּשׁ
 52 וְהַמִּקּוֹר הָאֱלוּקִי שֶׁמִּמֶּנּוּ נִחְצְבוּ
 53 הַנְּשֻׁמוֹת.
 54 וְלֹכֵן בְּהַדְרֹשִׁים מֵאִמְרֵי הַחֲסִידוֹת
 55 דְּפָרְשַׁת נִצְבִּים מְבֹאֵר לְהַדְיָא
 56 בַּמְּפֹרֶשׁ עֲנִינָה שֶׁל הַהִמְשָׁכָה
 57 דְּקֹדֶשְׁתִּי שְׁלֹמְעֵלָה
 58 מְקֹדֶשְׁתְּכֶם²⁷, וְכִיצַד גַּם הִיא
 59 נִמְשַׁכַת וּמִתְגַּלָּה בְּאֵדָם כִּי עַל-יְדֵי
 60 שְׁנֻשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מִתְּעַלּוֹת
 61 לְמִקּוֹר חוּצְבֶם וּמַגִּיעוֹת לְשֵׁרֶם
 62 הָאֱלוּקִי לְמַעֲלָה נִמְשָׁף לָהֶם גַּם
 63 הַעֲטָרָה שְׁנֻטֵל לְעֲצָמוֹ (כִּנ"ל
 64 סְעִיף ה) וְהַקְדוּשָׁה שֶׁלָּהֶם הִיא חֶלֶק
 65 מִכְתּוֹר וְהַעֲטָרָה שֶׁל "כִּי קֹדֶשׁ אֲנִי".
 66 וּבְהַדְרֹשִׁים וְאֵילּוּ בְּמֵאמְרֵי
 67 הַחֲסִידוֹת דְּהַפְּרָשׁוֹת שְׁקוֹרִין
 68 בִּימֵי סְפִירַת הָעוֹמֵר, פֶּרֶשַׁת
 69 אִמּוֹר בַּה מוֹפִיעַ הַפְּסוּק "וְנִקְדַּשְׁתִּי",
 70 וּפֶרֶשַׁת קֹדֶשִׁים בַּה מוֹפִיעַ הַצִּיּוּר
 71 "קֹדֶשִׁים תְּהִי", הֵנָּה כִּיּוּן
 72 שֶׁהַעֲבוּדָה דְּסְפִירַת הָעוֹמֵר
 73 הִיא (לֹא בְּאֹפֶן דְּדִילּוּג
 74 תְּשׁוּבָה²⁸ שֶׁהִיא הַתְּעַלּוֹת שֶׁלֹּא
 75 בְּסִדֵּר וְהַדְרָגָה אֲלֵא בְּמַעֲבַר קִיצוּנִי)
 76 אֲלֵא אֲדַרְבָּא) סְפִירַת הָעוֹמֵר הִיא
 77 עֲבוּרָה בְּסִדֵּר וְהַדְרָגָה (יּוֹם
 78 אֶחָד, שְׁנֵי יָמִים, וְכו')
 79 וְהַתְּעַלּוֹת הִיא שֶׁלֵּב אַחַר שֶׁלֵּב וְלֹא
 80 מַעֲבַר וְדִילּוּג קִיצוּנִי), כִּי עֲנִין זֶה דְּהִמְשָׁכַת קֹדֶשְׁתִּי שְׁלֹמְעֵלָה
 81 מְקֹדֶשְׁתְּכֶם רַק בְּרָמֵז.
 82

1 ("קֹדֶשִׁים תְּהִי" הַאִמּוֹר בְּסוּמָן ל"קֹדֶשׁ אֲנִי") מִחוּבְרוֹת וְכּוֹלוֹת יַחַד? כִּדִּי
 2 לְעֹנֵת עַל שֶׁאֵלָה זֶה יֵשׁ לּוֹמֵר, שֶׁאֲכֵן לֵאמֹתוֹ שֶׁל דְּבַר אֵין הַמְּשַׁכָּה שֶׁל
 3 "קֹדֶשׁ אֲנִי" מִמֶּשׁ בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי הַמְּשַׁכַת הַקְדוּשָׁה דְּ"קֹדֶשׁ
 4 אֲנִי" בְּעַלְי־תְּשׁוּבָה הִיא (לֹא מְצַד הַמְּצִיאוֹת שְׁלָהֶם²⁴ וְאֵין
 5 הַכּוֹנֵנָה שֶׁהַמְּצִיאוֹת שֶׁלָּהֶם הִיא
 6 הַמְּעוֹרֶרֶת אֶת הַמְּשַׁכָּה הַנְּעֻלִית הוּוּ, כִּי
 7 אֲכֵן אֵילּוּ הַהִמְשַׁכָּה שֶׁל "קֹדֶשׁ אֲנִי"
 8 הֵייתָה בֹאָה וְנִקְלַטַת בְּתוֹךְ גְּדֵרֵי
 9 הַמְּצִיאוֹת שֶׁלָּהֶם הִיא הֵייתָה הַפּוֹכַת
 10 לְעִנִּין אַחַד עִם "קֹדֶשׁ אֲנִי" וְנִכְלַלַת
 11 עִימּוֹ בְּאוֹתָהּ עֲטָרָה אֲלֵא) הַסִּיבָה
 12 לִכֵּן שֶׁבְּעֵלֵי תְּשׁוּבָה זּוֹכִים שְׁתוּמֶשֶׁךְ
 13 בְּהֵם בְּחִינַת "קֹדֶשׁ אֲנִי" הִיא לְפִי
 14 שְׁעַל-יְדֵי הַתְּשׁוּבָה מִתְּגַלָּה
 15 שְׂרָשׁ הַנְּשָׁמָה שֶׁהוּא 'חַד' עִם
 16 הַ'עֲצָמוֹת' וּמִכָּאֵן נּוֹבַעַת
 17 הַהִתְאַחֲדוֹת שֶׁל הַקְדוּשָׁה שֶׁלָּהֶם עִם
 18 הַקְדוּשָׁה הָעִלְיוֹנָה. וְנִמְצָא, דְּגַם
 19 לְאַחֲרֵי שֶׁהַעֲטָרָה שֶׁל "קֹדֶשׁ
 20 אֲנִי" יֵשׁנָה בְּיִשְׂרָאֵל, וְנִמְשַׁכָּה
 21 אֵלָיִהֶם (עַל יַדִּי עֲבוֹדַת הַתְּשׁוּבָה) הִיא
 22 עֲרִיין בְּרֹאשׁוֹ שֶׁל הַמְּלָךְ (וְלֹא
 23 נִתְּנָה לְאַחַר, גַּם לֹא לְבָנָיו)
 24 וְצוּקוֹ דְּבִרֵי הַמְּדֹרֶשׁ שֶׁאֵת הַעֲטָרָה הוּוּ
 25 'נֻטֵל לְעֲצָמוֹ', כִּי כֵּאֲמוֹר הַהִמְשַׁכָּה
 26 הִיא בְּאֹפֶן כּוֹחַ שֶׁלֹּא חַל שִׁינּוּי בְּגֵדֵי
 27 הַמְּצִיאוֹת שֶׁלָּהֶם עֲצָמָם, וְהֵם מְצִידִם
 28 עֲרִיין לֹא שִׁיכִים אֵלָיָה.
 29 וְיֵשׁ לּוֹמֵר, דְּזֶה שְׁעִנִּין
 30 הַהִמְשָׁכָה דְּקֹדֶשְׁתִּי שְׁלֹמְעֵלָה
 31 מְקֹדֶשְׁתְּכֶם, מְבֹאֵר לְהַדְיָא
 32 בַּמְּפֹרֶשׁ בְּהַדְרֹשִׁים מֵאִמְרֵי
 33 הַחֲסִידוֹת דְּפָרְשַׁת נִצְבִּים, מַה-
 34 שְׂאִין בֵּן בְּהַדְרֹשִׁים
 35 דְּפָרְשַׁתְנּוּ, פֶּרֶשַׁת אִמּוֹר עַל הַפְּסוּק
 36 "וְנִקְדַּשְׁתִּי", כִּי עֲנִין זֶה רַק
 37 בְּרָמֵז (וְמַה שְׁפָתוֹב לְהַדְיָא
 38 בַּמְּפֹרֶשׁ בְּדֹרוּשִׁים אֲלֵא הוּא
 39 שֶׁהַגִּילּוּי דְּקֹדֶשׁ הָא' בְּרָגָה
 40 הָרֵאשׁוֹנָה וְהַנְּעֻלִית (כְּתַר שֶׁלְּמַעֲלָה מֵהַסְּפִירוֹת) בְּאֵדָם הוּא בְּאֹפֶן
 41 דְּהַעֲלָא מְלֻמְטָה לְמַעְלָה, שְׂרׁוּצָה לְצֵאת מִמְּצִיאוֹתוֹ

24) כי הגילוי דקדוש הא' (קדוש אני) ששייך למציאות האדם הוא רק באופן דהעלאה (שירצה ליכלל) ולא באופן דהמשכה.
 25) תוס' - מגילה לא, סע"ב. טשו"ע אר"ח סתכ"ח ס"ה. לקו"ת ר"פ נצבים (מד, א. 26) שם. 27) ואולי י"ל, דזהו גם
 מהביאורים ע"ז שבלקו"ת נצבים גם הדרגא דקדושתכם שעי' המצוות היא נעלית יותר (ראה לעיל הערה 20) - כי ע"י
 התשובה, התומ"צ הם באופן נעלה יותר. 28) ראה לקו"ת דרושים לשבת שובה סה, א. ד"ה שובה ישראל ה'תשל"ו (תורת

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

- 1 וַיֵּשׁ לֹאמֹר, דְּזָה שְׁמוּבָא בְּדְרוּשִׁים אֵלֶּה עֲנִין זֶה בְּרִמּוֹ
 2 עַל-כָּל-פְּנִים, לְמִרְתּוֹ שֶׁאֵם הַכּוֹנֵה הִיא הִדְגִישׁ אֶת סֹדֵר הָעֲבוּדָה כְּפִי
 3 שְׁהוּא בִימֵי סְפִירַת הָעוֹמֵר לְכַאוּרָה לֹא הִיָּה צִרִיךְ לְהוֹכִיר אֶת סֹדֵר הָעֲבוּדָה
 4 הַזֶּה כִּלְלֵי הוּא כִּי סְפִירַת הָעוֹמֵר הוּא עֲנִין בְּרִוּר נֶפֶשׁ
 5 הַבְּהֵמִית²⁹, כַּמְבוּאָר בְּהִרְחֵבָה
 6 בְּתוֹרַת הַחֲסִידוֹת שֶׁלֹּכֵן קִרְבֵּן הָעוֹמֵר 1 בְּרִמּוֹ. וַיֵּשׁ לֹאמֹר, דְּזָה שְׁמוּבָא בְּדְרוּשִׁים אֵלֶּה
 7 הִיָּה מִשְׁעוּרִים, מֵאֵכָל בְּהֵמָה, וְלֹכֵן 2 עֲנִין זֶה בְּרִמּוֹ עַל-כָּל-פְּנִים, הוּא כִּי סְפִירַת
 8 הָעֲבוּדָה הִרְחִינִית שֶׁל יְמֵי סְפִירַת 3 הָעוֹמֵר הוּא עֲנִין בְּרִוּר נֶפֶשׁ הַבְּהֵמִית²⁹, וּבְרִוּר
 9 הָעוֹמֵר קְשׁוּרָה לְבִירוּר כֹּל פֶּרֶט וּפְרֶט 4 נֶפֶשׁ הַבְּהֵמִית הוּא כְּעֲנִין הַתְּשׁוּבָה³⁰. וַיֵּשׁ
 10 מִהִמִּידוֹת שֶׁל הַנֶּפֶשׁ הַבְּהֵמִית (מ"חֲסֵד) 5 לְהוֹסִיף, דְּפִרְשֵׁת אֲמֹר קוֹרִין בְּרֹב הַשָּׁנִים
 11 שֶׁבַחֲסֵד" עַד "מַלְכוּת שֶׁבַמְלְכוּת") 6 בְּשֵׁבֶת שֶׁבְּסִמְיֻכוֹת לְפֶסַח שָׁנִי, דְּפֶסַח שָׁנִי הוּא
 12 וְהַעֲלֵאתָ לְקִדּוּשָׁה וּבְרִוּר נֶפֶשׁ 7 עֲנִין הַתְּשׁוּבָה. וְכַמְבוּאָר בְּאַרְכָּה בְּמָקוֹם אַחֵר³¹
 13 הַבְּהֵמִית הוּא כְּעֲנִין 8 דְּפֶסַח רֵאשׁוֹן הוּא עֲנִין עֲבוּדַת הַצְּדִיקִים, וּפֶסַח
 14 הַתְּשׁוּבָה³⁰ שֶׁגַם הִיא עֲבוּדָה שֶׁל 9 שָׁנִי הוּא עֲנִין עֲבוּדַת הַתְּשׁוּבָה. וְלֹכֵן גַּם
 15 בִירוּר וְהַעֲלָאָה שֶׁל עֲנִינִים בְּלִתי 10 בְּהִדְרוּשִׁים דְּפִרְשֵׁת אֲמֹר מְרוּמֵז הָעֲנִין
 16 רְצוּיִים.
 17 וַיֵּשׁ לְהוֹסִיף, דְּפִרְשֵׁת אֲמֹר 11 דְּהִמְשַׁכְתָּ קְדוּשְׁתִּי שְׁלִמְעֵלָה מְקִדּוּשְׁתְּכֶם, "יִכּוֹל
 18 שְׁבָה נֹאמֵר "וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי 12 בְּשֵׁבֶת שֶׁבְּסִמְיֻכוֹת לְפֶסַח שָׁנִי, י"ד בְּאִייר דְּפֶסַח שָׁנִי שְׁהוּא יוֹם
 19 יִשְׂרָאֵל" קוֹרִין בְּרֹב הַשָּׁנִים
 20 בְּשֵׁבֶת שֶׁבְּסִמְיֻכוֹת לְפֶסַח שָׁנִי, י"ד בְּאִייר דְּפֶסַח שָׁנִי שְׁהוּא יוֹם
 21 שֶׁנִּקְבַּע לְהִקְרַבֵּת קִרְבֵּן פֶּסַח בְּמִיּוּחַד עֲבוּר מִי שֶׁלֹּא הִקְרִיב בְּפֶסַח רֵאשׁוֹן כִּי"ד

מנחם - ספר המאמרים תשרי ע' פג ואילך). (29) לקו"ת ויקרא ג, א. פרשתנו לה, ד. הנסמן בתורת מנחם - ספר המאמרים אייר ע' רסד הערה 4. (30) תו"א מקץ לג, ב. ושם, שלכן ע"י בירור נה"ב נמשך הגילוי דקדושתו שלמעלה מקדושתכם. וראה שם לה, ריש ע"ג בענין ספירת העומר. (31) לקו"ש חלק ח"י ע' 119 ואילך. ובכ"מ.

המשך ביאור למס' בכורות ליום שישי עמ' ב

- 1 תְּנוּ רִבְנֵן [אִשְׁתְּ חֵבֵר הִרִי הִיא פְּחֵבֵר]. חֵבֵר שְׁמֵת, אִשְׁתּוֹ וּבְנֵי
 2 וּבְנֵי בֵיתוֹ הִרִי הֵן בְּחֻזְקָתָן שֶׁהֵם חֲבָרִים עַד שִׁיחֻשְׁדוּ. וְכֵן חֵבֵר
 3 שְׁמוּבָרִין כִּי הִיא תְּכֵלֶת לְצִיצִית, הִרִי הִיא בְּחֻזְקָתָהּ שֶׁהִנְמַכְרָה בָּהּ
 4 הוּא תְּכֵלֶת, עַד שֶׁתִּפְסַל עַל יְדֵי שִׁמְכָרוּ בָּהּ צִבְעֵי שֶׁל קְלָא אֵילָן
 5 לְשֵׁם תְּכֵלֶת.
 6 תְּנוּ רִבְנֵן, אִשְׁתְּ עִם הָאָרֶץ שֶׁנִּתְגַּרְשָׁה אוֹ נִתְאַלְמְנָה, וְנִשְׁאֵת
 7 לְחֵבֵר, וְכֵן בֵּיתוֹ שֶׁל עִם הָאָרֶץ שֶׁנִּשְׁאֵת לְחֵבֵר, וְכֵן עֲבָדוֹ שֶׁל
 8 עִם הָאָרֶץ שֶׁנִּמְכָּר לְחֵבֵר, כּוֹלֵן צְרִיבִין לְקַבֵּל דְּבָרֵי חֲבִירוֹת
 9 בְּתַחֲלִילָה - לְפָנַי שֶׁנִּקְבַּלְם כַּחֲבָרִים. אֲבָל אִשְׁתְּ חֵבֵר שֶׁנִּשְׁאֵת
 10 לְעִם הָאָרֶץ, וְכֵן בֵּיתוֹ שֶׁל חֵבֵר שֶׁנִּשְׁאֵת לְעִם הָאָרֶץ, וְכֵן עֲבָדוֹ
 11 שֶׁל חֵבֵר שֶׁנִּמְכָּר לְעִם הָאָרֶץ, וְחוּרֵי הַלְוִיִּת אֵצֶל חֵבֵר, אֵין

- 12 צְרִיבִין לְקַבֵּל דְּבָרֵי חֲבִירוֹת בְּתַחֲלִילָה. רַבִּי מֵאִיר אֹמֵר, אֵף הֵן
 13 צְרִיבִין לְקַבֵּל עֲלֵיהֶן דְּבָרֵי חֲבִירוֹת (לְבַתְּחִילָה) וּבְתַחֲלִילָה] כִּיּוֹן
 14 שֶׁכֵּבֵר הִיוּ אֵצֶל עִם הָאָרֶץ.
 15 הַבְּרִייתָא מְבִיאָה רֵאִיָּה שֶׁכֵּךְ הִיא אֲכַן דַּעַת רַבִּי מֵאִיר: רַבִּי
 16 שְׁמַעוֹן בֶּן אֱלֵעָזָר אֹמֵר מִשּׁוֹם רַבִּי מֵאִיר, מַעֲשֵׂה פֹאשָׁה אַחַת
 17 שֶׁנִּשְׁאֵת לְחֵבֵר, וְהִיתָה קוֹמְעַת וְ-קוֹשֶׁרֶת לֹא תִפְלִין עַל יְדוֹ,
 18 וְלֵאחֲרָיָה זְמַן נִשְׁאֵת לְעִם הָאָרֶץ וְהִיתָה קוֹשֶׁרֶת לֹא קוֹשֶׁרֶי מוֹכֵם -
 19 הֵם חוֹתְמוֹת הַמוֹכְסִים, שְׁנוֹתֵנִים אוֹתָם לְמִי שֶׁשִּׁילַם אֶת הַמַּכְס
 20 לְהוֹכֵחָה שֶׁשִּׁילַם עַל יְדוֹ, הִרִי שֶׁכֹּאשֶׁר נִשְׁאֵת לְעִם הָאָרֶץ הִיא
 21 נוֹהֶגֶת כֹּאשֶׁת עִם הָאָרֶץ אֵף שֶׁמְקוּדֵם הִיתָה אִשְׁתְּ חֵבֵר.

בס"ד. שיחת שבת פרשת אמור, י"ג אייר, ה'תשכ"ה.

בלתי מוגה

- א. הביאור בפירוש רש"י ריש פרשתנו, "אמור אל הכהנים", "אמור ואמרת, להזהיר גדולים על הקטנים" - דכיון שנאמר "אמור¹ אל הכהנים", אי אפשר לפרש שהכפל ד"אמור ואמרת" הוא "להזהיר בית-דין על הכהנים", ועל-כן צריך לומר, שגם האמירה השניה היא אל הכהנים - "להזהיר גדולים על הקטנים"²; ומה שמשה הזהיר בית-דין על הכהנים, היה זה מדעת עצמו, והיינו, שאף שמצד ציווי הקדוש-ברוך-הוא אין צורך להזהיר בית-דין על הכהנים ש"זריזין הן"³, מכל-מקום, הוסיף משה סייג לזרזם גם בנוגע לענינים שאינם שייכים לעבודת הכהונה⁴. והענין בעבודה: מצד ניצוץ בורא המלוכב ביחידה, אין צורך בזירוז כו', אבל מצד בחינת החכמה שבנפש, ששם שייך ענין השינה, יש צורך בזירוז; לא פעולה בדרך חידוש, אלא רק להעירו משנתו, ובלשון כבוד-קדושת מורי-וחמי אדמו"ר⁵: "ניט פאָרשלאָפן" קודם אור היום⁶ - הוגה על-ידי כבוד-קדושת אדמו"ר שליט"א, ונדפס ב'לקוטי שיחות' חלק ל"ז עמוד 61 ואילך.

* * *

- ב. מאמר (כעין שיחה) דיבור-המתחיל ונקדשתי בתוך בני ישראל גו' (הוגה על-ידי כבוד-קדושת אדמו"ר שליט"א).

* * *

- ג. הביאור בפירוש רש"י על הפסוק⁷ "ושם אמו שלומית בת דברי למטה דן", "שבחן של ישראל שפרסמה הכתוב לזו לומר שהיא לבדה היתה כו" - דלכאורה, אף שזהו שבחן של כלל ישראל, יש בזה משום גנותה של בת ישראל, והרי אין לוותר על הפרט שבביל הכלל⁸, ועל-כן צריך לומר, שזהו גם

אף שבלאה"כ כולם טמאי מתים (ראה שו"ע אדה"ז או"ח רסצ"ד. וש"נ. לקו"ש חכ"ח ע' 137. וש"נ); וכן בעבודת כל אחד מישראל - "ממלכת כהנים" (יתרו יט, ו) - שבכל מעמד ומצב צריכים להזהר גם בדקדוק קל של דברי סופרים והידור מצוה (וגם אם אין רצונו בכך - "על כרחם יקדישום ב"ד לכך", כיון שלא יכול להיות מעמד ומצב ש"ככלל הגוים בית ישראל") - כיון שענין הטהרה אינו באופן של חידוש, אלא כמו יקיצה משינה בלבד (כדלקמן בפנים), שאז מתבטלת הטומאה בדרך ממילא.

וכן דובר אודות מי שכבר נטמא, שמשה רבינו פועל אצלו ענין הטהרה, ועד"ז בנוגע לאתפשטותא דמשה שבכל דרא, ובדורנו הרי זה רבינו נשיאינו, כ"ק מו"ח אדמו"ר, ששולח שלוחים לטהר כו' (ראה גם תורת מנחם - התוועדויות ח"ו ע' 39 ואילך. וש"נ).

(5) סה"ש תרצ"ט ס"ע 316 ואילך.

(6) כמשנ"ת בארוכה בהמכתב - בקשר עם מלאות עשר שנים להתייסדות צעירי אגודת חב"ד (אג"ק חכ"ג ע' שעח ואילך).

(7) פרשתנו כד, יא.

(8) ואף ש"יחיד ורבים הלכה כרבים" (ברכות ט, א. וש"נ) - הרי התכלית היא (לא לבטל את דעת היחיד**, אלא אדרבה) לפעול שגם דעת היחיד תשתנה ותסכים לדעת הרבים (ראה גם לקו"ש חכ"א ע' 112 ובהערה 33). ולהעיר, שענין זה יכול להיות

(1) דובר גם אודות הלשון "אמור", אמירה בלשון רכה, ולא דיבור בלשון קשה (כמו "דיבר האיש אדוני הארץ אתנו קשות" (מקץ מב, ל), ובפרט ע"פ מ"ש בזהר (ריש פרשתנו ח"ג פה, ב)) "אמור על הכהנים, בלחישו" - אף שלכאורה יש צורך בלשון קשה דוקא, לפי שמדובר אודות ענין הטומאה*, שזהר"ע שאינו מובן ע"פ שכל (ראה רמב"ם סוף הלכות מקוואות) - דכיון שכהן הוא איש החסד (ובהתאם לכך גם עבודת הכהנים היא בחשאי, לא כמו עבודת הלויים בשירה וזמרה (ראה תורת מנחם - התוועדויות ח"ד ריש ע' 289. וש"נ)), אין צורך בלשון קשה כדי לפעול עליו, אלא יכולים לפעול גם בקו הטוב כו'.

(2) בענין זה נאמר גם שאין לטעון: מה רוצים מילד קטן?! - יש להמתין עד שיגדל בחכמה בינה ודעת, ואז יתבונן בעצמו בגדלות הא"ל ושפלות האדם (כמ"ש רבינו הזקן בשו"ע (או"ח רסצ"ח. וש"נ) שלפני כל תפלה צריך להתבונן בגדלות הא"ל ושפלות האדם), אלא צריך לידע שזוהי האחריות של הגדולים, שעליהם מוטל החיוב להזהיר גם את הקטנים, ודוקא ע"י שמזהירים את הקטנים - מקבלים הגדולים עצמם את הציווי וכמו במ"ת, שנתנית התורה לבנ"י היתה ע"י שאמרו "בנינו ערבים בעדנו" (ראה תנחומא ויגש ב. שהש"ר פ"א, ד (א)).

(3) שבת כא, א. וש"נ.

(4) דובר גם אודות הזהירות דכהנים מטומאה גם בזמן הזה,

(* נתבאר גם שהציווי "לנפש לא יטמא גו' כי אם לשארו הקרוב גו'". הוא לכאורה היפך הטבע כפי שצריך להיות ע"פ תורה - דכיון שישנו הציווי (קדושים יט, יח) "זאהבת לרעך כמותך", וכדברי כ"ק מו"ח אדמו"ר בא' משיחותיו. שצערנו של הוולת צריך להיות כמו הצער שלו (ראה סה"ש תש"ה ע' 73), א"כ, למה ירי' חילוק בין "שארו הקרוב אליו" לשאר בני". שמוותר להיטמא רק למי שהוא קרוב אליו מצד הגוף - היפך התנהגות דנפשם עיקר וגופם טפל, שהיא המביאה לידי קיום מצות "זאהבת לרעך כמותך" (ראה תניא פל"ב).

(**) ולהעיר שברכת "חכם הרוים" היא דוקא על ששים ריבוא מישראל, לפי "שאיין דעתם דומה זה לזה" (ברכות נח, א).